

[Finansministeren.]

november, og som skal omfatte året fra 1. april 1969 til 31. marts 1970; er belastet med megen usikkerhed, og jeg må desværre sige til hr. Poul Dam, at vi har ikke i finansministeriet nogen sandsiger eller nogen krystalkigger, som vi kan stille til rådighed for ham og hans parti, og som vi selv kan anvende, men vi skal efter grundlovens bud foretage et skøn. Det kan så være usikkert eller sikkert, men det er nu engang påkrævet, også for at finansudvalget kan komme i gang med en gennemgang af det kommende års indtægter og udgifter, at vi forelægger dette skøn og gør det efter vor bedste overbevisning og med støtte i den økonomiske sagkundskab, som statens styrelse råder over, og det specialkendskab, som de enkelte styrelser inden for deres område har til rådighed.

Nu er det jo således, at finansudvalget derefter går i gang med sit arbejde, og ved finanslovsforslagets tredje behandling kan vi måske vide lidt mere om den fremtidige udvikling og om de prognoser, der ligger til grund for et budgetskøn; og derfor ved ændringsforslag ved tredje behandling tage hensyn til denne viden. Dette gælder jo i høj grad usikkerheden om indkomsterne i år, fordi, som hr. Poul Dam sagde, en del af dette finansårs indkomstskatter skal indhentes på 1968-indkomstgrundlaget og en del af dem skal indhentes på grundlag af 1970-indkomster. Især er det naturligvis meget vanskeligt at skønne om, hvordan indkomsterne vil fordele sig i 1970. Men budgettallet for indkomsterne må også vurderes ud fra synspunktet, at det er det, staten skal bruge for at klare sine udgifter, og derfor må bl. a. den udskrivningslov vedrørende kalenderåret 1970, som først forelægges til foråret, tage hensyn også til det udgiftsskøn, som foreligger; for at vi kan få dækning for statens udgifter.

Det samme gælder for så vidt reserverne og reservernes opbygning. Når vi har tilladt os at reducere reservebeløbene i år i forhold til i fjor, skyldes det jo bl. a. den prisstabilitet, som flere ordførere var så venlige at omtale, og som gør, at vi ikke behøver at regne med et januarpristal, som udløser en dyrtidsportion, men kun med et julipristal, der som bekendt på finansårsbasis kun udløser i vægt en halv

dyrtidsportion, altså ca. 200 mill. kr., mens en januardyrtidsportion ville have været på 400 mill. kr. I det finansår, som vi er i, fik vi to januardyrtidsportioner og én juli-dyrtidsportion. Vi mener, at dette forhold kan berettige os til at nedsætte reserverne, men jeg er naturligvis rede til at forhandle dette spørgsmål i finansudvalget.

Hr. Sigsgaard mente, at vi var ret så småborgerlige i vor budgettering, og vi tænkte for meget på at gøre plads for det private forbrug. Nu har jeg ikke indtryk af, at det sådan er den enstemmige kritik af regeringen, at vi er for large over for det private forbrug. Når jeg lyttede til det ledende oppositionspartis ordfører, havde jeg nærmest indtryk af, at vi havde været for småtskærne over for det private forbrug, og derfor må jeg overlade hr. Lysholt Hansen og hr. Sigsgaard diskussionen om, hvem der er mest småborgerlig, eller om man overhovedet skal være småborgerlig. Men jeg mener nu nok, at en vis småborgerlighed kan gøre sig i en situation, hvor statens udgifter er kommet op på 40 pct. af nationalindkomsten, og ville derfor i og for sig principielt være mere enig med hr. Lysholt Hansen end med hr. Sigsgaard og mene, at vi også skal tilrettelægge fremtiden således, at borgerne selv kommer til at kunne vælge, hvad de vil bruge bare nogen del af deres indkomststigninger til.

Spørgsmålet om undervisningsbudgettet og specielt skolebudgettet, budgettet for folkeskolen, berøres af hr. Sigsgaard, der udtalte frygt for, at der ikke inden for skolens budgetter skulle være noget tilovers til standardforbedringer. Jeg må i den henseende henvise til budgetoverslagspublikationen side 168, hvor man har en elevprognose, der ikke svarer til de tal, som hr. Sigsgaard oplyste i går. Efter denne prognose skulle der være en stigning fra 1969-70 til 1972-73 fra 668.000 elever til 699.000 elever, dvs. 31.000 elever eller 4,6 pct. Heraf vedrører 25.000 det obligatoriske 7-årige skoleforløb, og der er ved undervisningsministeriets prognose, der har ligget til grund for budgetoverslagene, forudsat forholdsvis kraftige stigninger i overgangen til 9. og navnlig 10. klasser.

Heroverfor står de samlede bruttoudgifter på statens konti på undervisningsmini-